

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Administracji Publicznej

KAP.410.6.1.2023

Pan
Stefan Bernaciak
Starosta Powiatu Zwoleńskiego

Starostwo Powiatowe w Zwoleniu
ul. Władysława Jagiełły 4
26-700 Zwoleń

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/007 - Udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego
oraz edukacja prawna

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatowe w Zwoleniu, ul. Władysława Jagiełły 4, 26-700 Zwolen (dalej: Starostwo).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Stefan Bernaciak, Starosta Zwoleński (dalej: Starosta), od 19 listopada 2018 r. ¹ .
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Zapewnienie przez powiat warunków prawnych i organizacyjnych umożliwiających prawidłową realizację zadań związanych z udzielaniem nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczeniem nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacją prawną.2. Zgodność z przepisami i rzetelność realizacji zadań polegających na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej.3. Działania powiatu w zakresie efektywnego udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej i efektywnego świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2020 r. do zakończenia czynności kontrolnych, tj. do 29 listopada 2023 r. z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed lub po tym okresie.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ² .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli – Departament Administracji Publicznej.
Kontroler	Tadeusz Wrona, doradca techniczny, upoważnienie do kontroli nr KAP/95/2023 z 25 września 2023 r.

(akta kontroli str. 1)

Użyte w wystąpieniu pokontrolnym skróty i skrótowce oznaczają:

- unpp – ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej³,
- udpp – ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie⁴,
- rozporządzenie w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego⁵,
- rozporządzenie w sprawie wzorów umów i sprawozdań – rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań⁶,
- NIK – Najwyższa Izba Kontroli,
- Powiat – powiat zwoleński,
- BIP – Biuletyn Informacji Publicznej,

¹ Uchwała Nr I/3/2018 Rady Powiatu w Zwoleniu z dnia 19 listopada 2018 r. w sprawie stwierdzenia wyboru Starosty Zwoleńskiego.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

³ Dz. U. z 2021 r. poz. 945.

⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 571.

⁵ Dz. U. poz. 2492, ze zm.

⁶ Dz. U. poz. 2057.

- ORA – Okręgowa Rada Adwokacka w Radomiu,
- OIRP – Rada Okręgowej Izby Radców Prawnych w Kielcach,
- PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zwoleniu,
- MOPS – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zwoleniu.

II. Ocena ogólna⁷ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia zapewnienie przez Powiat warunków prawnych i organizacyjnych umożliwiających realizację zadań związanych z udzielaniem nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczeniem nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacją prawną. Stwierdzone nieprawidłowości nie miały istotnego wpływu na prawidłowość realizacji powyższych zadań, a część z nich usunięto jeszcze w trakcie kontroli NIK.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Starosta prawidłowo realizował zadania wynikające z unpp, m.in. poprzez: uruchomienie wymaganej liczby punktów w Powiecie, w lokalach spełniających wymagania przewidziane w obowiązujących przepisach, informowanie potencjalnych interesantów o systemie tej pomocy, bieżącą weryfikację prawidłowości wykonywania umów zawartych z adwokatami i radcami prawnymi oraz organizacjami pozarządowymi. Podejmował również działania w zakresie edukacji prawnej, zmierzające do zwiększenia świadomości prawnej społeczeństwa. Osiągnięto zakładane rezultaty w zakresie realizacji ww. zadań poprzez zapewnienie mieszkańcom Powiatu dostępności do porad pięć dni w tygodniu przez co najmniej cztery godziny dziennie. W ramach funkcjonującego systemu, średnio w jednym punkcie udzielano mniej niż jedną poradę dziennie, co przy udzielaniu tych porad, w ponad 96% w czasie do 60 min., oznaczało, że na cztery godziny dziennie świadczenia pomocy w punkcie – tylko jedna godzina była wykorzystana efektywnie.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały m.in. na:

- niedostępności listy jednostek nieodpłatnego poradnictwa w 2020, 2022 i 2023 r., w lokalnych środkach masowego przekazu, co było niezgodne z art. 8a ust. 4 pkt 2 unpp;
- nieumieszczeniu informacji o możliwości przekazywania przez osoby uprawnione opinii o udzielonej nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczonym nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz informacji o możliwości skorzystania z polubownych metod rozwiązywania sporów, w szczególności mediacji oraz korzyściach z tego wynikających w miejscach przeznaczonych dla osób oczekujących na udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, co było niezgodne z § 5 ust. 4 pkt 6 i 7 rozporządzenia w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej.

Ponadto jako nierzetelne NIK oceniła m.in. niedokumentowanie procesu weryfikacji sprawozdań z realizacji zadania publicznego oraz nieprzeprowadzanie kontroli prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania oraz prowadzenia dokumentacji (finansowej) związanej z realizowanym zadaniem, o której mowa w art. 17 ust. 3 i 4 udpp.

⁷ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Zapewnienie przez powiat warunków prawnych i organizacyjnych umożliwiających prawidłową realizację zadań związanych z udzielaniem nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczeniem nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacją prawną

Opis stanu faktycznego

1.1. Warunki organizacyjne

1. W Regulaminie Organizacyjnym Starostwa⁹ ujęto zadanie *organizacja udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze Powiatu* i przypisano je komórce organizacyjnej pod nazwą Wieloosobowe Stanowisko Pracy ds. Edukacji, Spraw Społecznych i Zdrowia. Nadzór nad tą komórką organizacyjną sprawował Wicestarosta¹⁰. Zadania dotyczące nieodpłatnej pomocy prawnej wykonywała jedna osoba na stanowisku starszego inspektora, która miała je ujęte w zakresie czynności.

Starosta nie skorzystał z prawa, wskazanego w art. 9 ust. 5 unpp, powołania pełnomocnika w celu koordynacji realizacji zadań wynikających z ww. ustawy.

Nie stwierdzono, aby w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 11 października 2023 r. wpłynęły skargi na działalność Powiatu¹¹, dotyczące zadań związanych z udzielaniem nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczeniem nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacją prawną¹².

W okresie objętym kontrolą Starostwo nie było kontrolowane przez Wojewodę Mazowieckiego, przez inny podmiot zewnętrzny ani funkcjonującą w strukturze organizacyjnej Powiatu komórkę kontroli wewnętrznej lub audytu w zakresie dotyczącym udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej.

Starosta w związku z przeciwdziałaniem zagrożeniom związanym z COVID-19 podjął działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa wykonawcom i osobom korzystającym z usług w zakresie nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej. Wprowadzono zmienny tryb pracy punktów¹³ oraz zamieszczono stosowne komunikaty na stronie Powiatu www.zwolenpowiat.pl. Powyższe działania zapewniły ciągłość świadczenia usług w ww. zakresie.

(akta kontroli str. 2-78, 97-271, 404-405, 410-411, 504, 2256, 2260, 2269-2284)

2. W okresie objętym kontrolą pracownik realizujący zadania z zakresu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej nie brał udziału w szkoleniach dotyczących tej tematyki, ani nie zgłaszał potrzeby udziału w takich szkoleniach.

(akta kontroli str. 4, 52)

⁸ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ Uchwały Zarządu Powiatu w Zwoleniu w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Zwoleniu: Nr 119/2017 z dnia 24 lutego 2017 r., ze zm. oraz Nr 124/2020 z dnia 1 października 2020 r., ze zm.

¹⁰ Uchwała Nr I/4/2018 Rady Powiatu w Zwoleniu z dnia 19 listopada 2018 r. w sprawie stwierdzenia wyboru Wicestarosty, upoważnienie Nr 60/2018 z dnia 20 listopada 2018 r. udzielone przez Starostę (pismo znak: BR.077.38.2018).

¹¹ W rozumieniu przepisów Działu VIII Skargi i wnioski ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, ze zm).

¹² Ustaleń dokonano na podstawie ogłędzin *Rejestru skarg i wniosków* prowadzonego w systemie *EOD Finn*.

¹³ Od 16 marca do 12 lipca 2020 r. – praca zdalna, od 13 lipca do 18 października 2020 r. – praca stacjonarna, od 19 października 2020 r. do 23 maja 2021 r. – praca zdalna, od 24 maja 2021 r. do chwili obecnej – praca stacjonarna.

1.2. Warunki prawne, w tym zawieranie porozumień z gminami oraz z okręgowymi radami adwokackimi i radami okręgowych izb radców prawnych

1. W okresie objętym kontrolą zadania, o których mowa w art. 8 ust. 1 unpp, tj. zadania polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej, Powiat realizował we współpracy ze wszystkimi pięcioma gminami położonymi na jego terenie, z którymi corocznie zawierał porozumienia¹⁴.

Starosta podjął decyzję o zawarciu porozumień z gminami z uwagi na odległość (około 15 km) z siedziby każdej z nich do Miasta Zwolenia. Jak wyjaśnił Wicestarosta, *w ten sposób mieszkańcy uzyskali bliższy, a tym samym łatwiejszy dostęp do siedziby swojej Gminy, w której został umieszczony punkt nieodpłatnej pomocy prawnej.*

Wójtowie gmin oraz Burmistrz Zwolenia nie skorzystali z uprawnienia, o którym mowa w art. 9 ust. 2 unpp, tj. nie składali wniosków o potrzebach wspólnot samorządowych w zakresie zadań wynikających z unpp.

(akta kontroli str. 51, 329-371)

2. Badanie 20 porozumień zawartych przez Powiat z gminami, wykazało, że zawierały one wszystkie elementy określone w art. 9 ust. 1 unpp.

Wójtowie gmin i Burmistrz Zwolenia zobowiązali się udostępnić nieodpłatnie wskazane pomieszczenia zlokalizowane w urzędach gmin oraz pokryć koszty materiałów pomocniczych związanych z działalnością punktu¹⁵ i koszty związane z utrzymaniem lokalu¹⁶.

(akta kontroli str. 329-371)

3. W każdym roku objętym kontrolą Powiat był zobowiązany prowadzić dwa punkty przeznaczone do prowadzenia nieodpłatnej pomocy prawnej. W poszczególnych latach 2020-2023 Powiat powierzył:

- jeden punkt do prowadzenia adwokatów i radcom prawnym z przeznaczeniem na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej (w pięciu lokalizacjach, tj. w urzędach gmin: Kazanów, Policzna, Przyłęk, Tczów i PCPR);
- jeden punkt organizacji pozarządowej z przeznaczeniem na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej i świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (w jednej lokalizacji, tj. w pomieszczeniu MOPS znajdującym się w budynku Urzędu Miasta w Zwoleniu).

Wicestarosta poinformował, że w latach 2020-2023 nie wystąpił przypadek określony w art. 11 ust. 1d unpp, tj. przeznaczenia (w ramach liczby punktów dla organizacji pozarządowych), większej liczby punktów na świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, niż to wynika z ust. 1b i 1c ww. artykułu.

(akta kontroli str. 16, 21-23, 51)

4. Na lata 2020-2023 Powiat, zgodnie z art. 10 ust. 1 unpp, corocznie, w terminie do 30 listopada roku poprzedzającego, zawierał porozumienia w sprawie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej z ORA i OIRP na okres od 1 stycznia do 31 grudnia danego roku (łącznie osiem porozumień).

(akta kontroli str. 52-53, 372-401, 2169-2171, 2174-2182)

5. Starosta, zgodnie z art. 10 ust. 3 unpp, każdorazowo niezwłocznie, tj. w ciągu czterech do 26 dni zawiadamiał Wojewodę Mazowieckiego o zawartych porozumieniach z ORA i OIRP.

(akta kontroli str. 53, 372-401)

6. Objętych kontrolą osiem porozumień zawartych przez Powiat z ORA i OIRP w sprawie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej zawierało wszystkie elementy określone w art. 10 ust. 1 unpp.

(akta kontroli str. 372-401)

¹⁴ Zawarto łącznie 20 porozumień z następującymi gminami: Kazanów, Policzna, Przyłęk, Tczów i Zwolen.

¹⁵ Koszty papieru, tonerów do drukarki itp.

¹⁶ Koszty mediów, sprzątnięcia oraz dostępu do usług telekomunikacyjnych.

7. W latach 2020–2023 obowiązywały uchwalone przez Radę Powiatu roczne programy współpracy powiatu zwoleńskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 udpp¹⁷. Programy były przyjęte na podstawie art. 9 ust. 1 i art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym¹⁸ w związku z art. 5a ust. 1 i 4 udpp. W ramach priorytetowych obszarów zadań publicznych w ww. programach wymieniono udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz zwiększenia świadomości prawnej społeczeństwa.

Uchwały Rady Powiatu w sprawie uchwalenia rocznego programu określającego zasady współpracy powiatu zwoleńskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, do których załącznikami były ww. programy współpracy na 2020, 2021, 2022 i 2023 r. nie były opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego. Dopiero uchwała dotycząca programu na 2024 r. została opublikowana¹⁹. Wicestarosta wyjaśnił, że brak publikacji uchwał z lat 2019-2022 wynikał z tego, iż nie było wskazane wprost, że program współpracy jest aktem prawa miejscowego. Brak było jednolitej linii orzecznictwa, a istniały dwie przeciwstawne linie orzecznicze. Dopiero ugruntowane orzecznictwo przesądziło, że program współpracy został aktem prawa miejscowego. Dodał, że organ nadzoru nie kwestionował zgodności z prawem uchwał w części stanowiącej, że uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

(akta kontroli str. 272-328, 1555-1556, 1560, 1562)

1.3. Powierzenie organizacjom pozarządowym prowadzenia punktów przeznaczonych na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego

1. Na lata 2020-2023 Zarząd Powiatu ogłosił po jednym konkursie ofert na powierzenie organizacjom pozarządowym prowadzenia punktów przeznaczonych na udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (łącznie cztery konkursy).

Powyższe konkursy zostały rozstrzygnięte. Z wybranymi oferentami (po jednym na każdy rok) podpisano umowy.

(akta kontroli str. 17, 53, 457-487, 510-529, 555-566, 586-597, 613-624)

2. Objęte badaniem ww. cztery konkursy ofert zostały opublikowane w BIP Powiatu, na stronie internetowej Powiatu www.zwolenpowiat.pl oraz w siedzibie Powiatu w miejscu przeznaczonym na zamieszczanie ogłoszeń, tj. zgodnie z art. 13 ust. 3 udpp.

(akta kontroli str. 95-96, 402, 407, 414-421, 457-487, 510-529, 555-566, 586-597, 613-624, 641-642)

3. Cztery ogłoszenia otwartych konkursów ofert zawierały wszystkie obligatoryjne informacje wskazane w art. 13 ust. 2 udpp.

(akta kontroli str. 457-487, 510-529, 555-566, 586-597, 613-624)

4. Terminy składania ofert zawarte w ww. ogłoszeniach określono zgodnie z art. 13 ust. 1 udpp, tj. nie były krótsze niż 21 dni od ukazania się ostatniego ogłoszenia o konkursie i wynosiły od 21 do 24 dni.

(akta kontroli str. 510-529, 555-566, 586-597, 613-624)

¹⁷ Uchwały Rady Powiatu w Zwoleniu w sprawie uchwalenia rocznego programu określającego zasady współpracy powiatu zwoleńskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego: Nr XII/74/2019 z dnia 28 sierpnia 2019 r. – na 2020 r., Nr XXIV/163/2020 z dnia 30 października 2020 r. – na 2021 r., Nr XXXIII/229/2021 z dnia 29 września 2021 r. – na 2022 r., Nr XLVIII/323/2022 z dnia 21 listopada 2022 r. – na 2023 r.

¹⁸ Dz. U. z 2022 r. poz. 1526, ze zm.

¹⁹ Uchwała nr LIX/386/2023 Rady Powiatu w Zwoleniu z dnia 10 października 2023 r. w sprawie uchwalenia rocznego programu określającego zasady współpracy powiatu zwoleńskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego – na 2024 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z dnia 20 października 2023 r. poz. 11506).

5. Zgodnie z art. 15 ust. 2a udpp, dla każdego z czterech konkursów ofert, Zarząd Powiatu powołał komisje konkursowe do opiniowania ofert, określając regulamin ich prac²⁰. Załącznikami do regulaminu były: karta oceny formalnej oferty, karta oceny merytorycznej oferty oraz oświadczenie członka Komisji konkursowej do opiniowania ofert złożonych w otwartym konkursie ofert.

(akta kontroli str. 530-536, 567-575, 598-604, 625-631)

6. W skład każdej z ww. komisji konkursowej, zgodnie z art. 15 ust. 2b udpp, wchodził przedstawiciel Zarządu Powiatu Zwoleńskiego. Żadna organizacja pozarządowa, ani podmiot określony w art. 3 ust. 3 udpp, nie zgłosił kandydata do oceny ofert złożonych w konkursach objętych badaniem, pomimo kierowania do tych podmiotów zaproszeń do udziału w pracach komisji.

W skład komisji konkursowych nie wchodził przedstawiciel Wojewody Mazowieckiego.

(akta kontroli str. 402-403, 412-413, 422-456, 530-536, 567-575, 598-604, 625-631, 2256, 2266-2268)

7. Dla zapewnienia wymogu, aby w skład komisji konkursowych nie wchodziły osoby podlegające wykluczeniu, wszyscy członkowie Komisji uczestniczący w ocenie ofert we wszystkich czterech konkursach złożyli pisemne oświadczenia o braku podstaw do wyłączenia, których wzór był określony w załącznikach do regulaminów konkursów.

(akta kontroli str. 540-542, 576-578, 605-607, 632-634)

8. W czterech konkursach ofert na lata 2020-2023 złożono łącznie: 13 ofert dotyczących udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, 10 ofert na świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego i siedem ofert na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego²¹. Szczegółowym badaniem objęto cztery oferty wybrane do dofinansowania w każdym roku objętym kontrolą.

Przy rozpatrywaniu ww. ofert uwzględniono wymóg określony w art. 11 ust. 6 unpp, tj. sprawdzono czy o powierzenie prowadzenia punktu na obszarze województwa mazowieckiego ubiega się organizacja pozarządowa wpisana na listę organizacji uprawnionych do prowadzenia punktów prowadzoną przez Wojewodę Mazowieckiego²².

(akta kontroli str. 505-509, 540-542, 576-578, 605-607, 632-634)

9. Przy rozpatrywaniu ww. czterech ofert objętych badaniem oceniano i uwzględniano elementy określone w art. 15 ust. 1 udpp. Proces sprawdzania ofert przez członków Komisji pod względem wypełnienia ww. warunków dokumentowano na indywidualnych kartach oceny merytorycznej oferty.

(akta kontroli str. 540-542, 576-578, 605-607, 632-634)

10. Prace Komisji były każdorazowo udokumentowane protokołami z ich posiedzeń²³ sporządzanymi zgodnie z regulaminami pracy Komisji i zgodnie z założeniami rocznych programów współpracy. Protokoły zawierały wymagane załączniki²⁴.

(akta kontroli str. 272-304, 540-542, 576-578, 605-607, 632-634, 641-642)

²⁰ Uchwały Zarządu Powiatu w Zwoleniu w sprawie powołania Komisji konkursowej do opiniowania ofert złożonych w otwartym konkursie ofert na realizację zadania publicznego z zakresu powierzenia prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego powiatu zwoleńskiego: na 2020 r. - nr 56/2019 Zarządu Powiatu w Zwoleniu z dnia 31 października 2019 r., na 2021 r. - nr 127/2020 z dnia 22 października 2020 r., na 2022 r. - nr 185/2021 z dnia 21 września 2021 r., na 2023 r. - nr 261/2022 z dnia 25 października 2022 r.

²¹ Na 2021 i 2023 r. złożono odpowiednio 11 i pięć ofert, z których wszystkie spełniały wymogi formalne i merytoryczne. Na 2020 r. i na 2022 r. złożono odpowiednio: pięć i dziewięć ofert, w tym jedna z każdego roku nie spełniała wymogów formalnych.

²² Lista opublikowana na stronie internetowej <https://bip.mazowieckie.pl/artukul/510/21233/nieodplatna-pomoc-prawna>.

²³ Protokół Komisji konkursowej do opiniowania ofert w otwartym konkursie ofert na realizację zadania publicznego z zakresu powierzenia prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego powiatu zwoleńskiego: z 26 listopada 2019 r., z 23 listopada 2020 r., z 15 listopada 2021 r. i z 28 listopada 2022 r.

²⁴ Załącznikami do protokołów były: oświadczenia o bezstronności złożone przez członków Komisji, indywidualne karty oceny formalnej oferty oraz indywidualne i zbiorcze karty oceny merytorycznej oferty.

11. Zarząd Powiatu dokonał wyboru ofert zgodnie z rekomendacją komisji konkursowych.
(akta kontroli str. 540-542, 576-578, 605-607, 632-642)

12. Objęte badaniem cztery oferty wybrane do dofinansowania sporządzone zostały wg wzoru określonego w rozporządzeniu w sprawie wzorów umów i sprawozdań i zawierały elementy wymienione w art. 14 ust. 1 udpp.
(akta kontroli str. 510-527, 550-564, 586-596, 613-622, 643-952)

13. Oferty te spełniały kryteria określone w ogłoszeniach otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych w latach 2020, 2021, 2022 i 2023.
(akta kontroli str. 643-952)

14. W okresie objętym kontrolą uregulowania wewnętrzne Powiatu nie zawierały procedury wyboru organizacji pozarządowych z list rezerwowych. Również komisje konkursowe nie sporządzały list rezerwowych ofert (list rankingowych) po dokonaniu wyboru najkorzystniejszej oferty.
(akta kontroli str. 404, 540-542, 576-578, 605-607, 632-635 641-642)

Wicestarosta wyjaśnił, że w Starostwie Powiatowym nie ma wdrożonej procedury wyboru organizacji pozarządowej z list rezerwowych. (...) Komisja Konkursowa powołana przez Zarząd Powiatu w Zwoleniu przeprowadza ocenę merytoryczną na kartach indywidualnej oceny oferty i sporządza zestawienie zbiorcze, z poszczególną punktacją dla każdej oferty. Komisja proponuje udzielenie dotacji dla oferty z największą liczbą punktów. Kolejną ofertą z listy jest oferta z największą w kolejności ilością punktów.
(akta kontroli str. 409)

15. Wyniki objętych kontrolą konkursów były ogłaszane, zgodnie z art. 15 ust. 2j udpp, niezwłocznie po dokonaniu wyboru ofert, tj. w tym samym dniu lub do trzech dni po wyborze.
(akta kontroli str. 92-94, 403, 408, 488-499, 543-549, 579-584, 635-642)

16. Ogłoszenia o wynikach objętych kontrolą konkursów, zgodnie z art. 15 ust. 2h udpp, zawierały: nazwę oferenta, nazwę zadania publicznego oraz wysokość przyznanych środków publicznych.
(akta kontroli str. 92-94, 403, 408, 488-499, 543-545, 579-582, 608-612, 635-642)

17. Powiat nie zlecał realizacji zadań związanych z nieodpłatną pomocą prawną, nieodpłatnym poradnictwem obywatelskim oraz edukacją prawną w trybie pozakonkursowym.
(akta kontroli str. 53)

1.4. Zawieranie umów z organizacjami pozarządowymi oraz z adwokatami i radcami prawnymi

1. Zarząd Powiatu Zwoleńskiego, po ogłoszeniu wyników otwartego konkursu ofert, bez zbędnej zwłoki (tj. w terminie do 35 dni) zawarł cztery umowy z wyłonionymi organizacjami pozarządowymi. Kontrolą objęto ww. cztery umowy na realizację zadań publicznych w zakresie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej zawarte na 2020, 2021, 2022 i 2023 r.
(akta kontroli str. 403, 408, 953-962, 995-1006, 1061-1074, 1142-1157)

2. Poddane kontroli cztery umowy, zawierały elementy wskazane w art. 6 ust. 2 pkt 1 i 3-6a unpp oraz art. 221 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych²⁵.

Umowy nie zawierały wskazania specjalizacji nieodpłatnej pomocy prawnej udzielanej podczas poszczególnych dyżurów (art. 6 ust. 2 pkt 6b unpp). Wicestarosta wyjaśnił, że Powiat nie określił specjalistycznych dyżurów npp. Powodem jest mała ilość udzielanych porad w poszczególnych lokalizacjach. W każdej lokalizacji punktu osoba uprawniona musi mieć możliwość skorzystania z porady prawnej z każdej dziedziny prawa, której dotyczy zakres npp.

W dwóch umowach na 2020 i 2021 r. nie ujęto informacji o możliwości wydłużenia, na żądanie Starosty, czasu trwania dyżuru do co najmniej 5 godzin dziennie, w przypadku, o którym

²⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.

mowa w art. 8 ust. 6 unpp, co było niezgodne z art. 6 ust. 2 pkt 1a unpp (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 403-404, 409-410, 501-503, 953-962, 995-1006, 1061-1074, 1142-1157, 1184)

3. Nieodpłatna pomoc prawna w punkcie obsługiwanym przez samorządy prawnicze świadczona była przez adwokatów i radców prawnych na podstawie 13 umów²⁶ (trzech w 2020 r., czterech w 2021 i w 2022 r. oraz dwóch w 2023 r.).

Poddane kontroli wszystkie umowy, zawierały elementy wskazane w art. 6 ust. 2 pkt 1, 3-6 i 7 unpp.

Umowy nie zawierały wskazania specjalizacji nieodpłatnej pomocy prawnej udzielanej podczas poszczególnych dyżurów (art. 6 ust. 2 pkt 6b unpp), gdyż Powiat nie określił specjalistycznych dyżurów nieodpłatnej pomocy prawnej.

W siedmiu umowach na 2020 i 2021 r. z 13 objętych kontrolą nie ujęto informacji o możliwości wydłużenia, na żądanie Starosty, czasu trwania dyżuru do co najmniej 5 godzin dziennie, w przypadku, o którym mowa w art. 8 ust. 6 unpp, co było niezgodne z art. 6 ust. 2 pkt 1a unpp oraz sposobu organizowania w punkcie spotkania z mediatorem, co było niezgodne z art. 6 ust. 2 pkt 6a unpp (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

W umowach zawarto postanowienie że *Powiat ma prawo rozwiązać w trybie natychmiastowym umowę w przypadku, gdy przyjmujący narusza obowiązki wynikające z niniejszej umowy (§ 6 ust. 3)*. Załącznikami do zawartych umów były: *Harmonogram świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej dla każdego adwokata i radcy prawnego, Ewidencja godzin wykonywania umowy zlecenia za każdy miesiąc oraz Umowa o powierzeniu przetwarzania danych osobowych*.

(akta kontroli str. 500-503, 967-994, 1020-1060, 1087-1141, 1158-1183, 2257, 2261)

4. W okresie objętym kontrolą był jeden przypadek odmowy zawarcia umowy w sprawie świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej przez wskazanego przez OIRP radcę prawnego.

W roku 2019 (umowa na 2020 r.) wylosowany radca prawny odmówił zawarcia umowy na trzy lokalizacje punktu nieodpłatnej pomocy prawnej: w Urzędzie Gminy w Przylęku, Urzędzie Gminy w Kazanowie i w Urzędzie Gminy w Policznie. Dla powiatu zwoleńskiego w wyniku losowania nie wyłoniono zastępcy radcy prawnego. W odpowiedzi na pismo Wicestarosty z 3 stycznia 2020 r., OIRP²⁷ wskazała nowego radcę prawnego. Z uwagi na to, że wpłynęła tylko jedna deklaracja, nie wyłoniono jego zastępcy. W dniach od 1 stycznia do 29 lutego 2020 r. nie funkcjonował punkt nieodpłatnej pomocy prawnej w trzech ww. lokalizacjach przydzielony radcom prawnym. Z dniem 1 marca 2020 r. Starosta podpisał umowę z radcą prawnym dla tych lokalizacji.

W okresie od 1 stycznia do 28 lutego 2020 r. pomoc prawna była dostępna od poniedziałku do piątku w punkcie prowadzonym przez organizację pozarządową w MOPS, w lokalu Urzędu Gminy Tczów oraz w PCPR. Osoby, które chciały skorzystać z porad, informowane były o pracy tych punktów w dostępnych lokalizacjach.

(akta kontroli str. 54-55)

5. Postanowienia dotyczące powierzenia wykonawcom przez Starostę (będącego w myśl art. 4 ust. 4 unpp administratorem danych osobowych²⁸) przetwarzania danych osobowych zawarto w przypadku wszystkich objętych kontrolą 17 umów (cztery umowy z organizacjami pozarządowymi i 13 umów z adwokatami i radcami prawnymi) w osobnych umowach o *powierzeniu przetwarzania danych osobowych*.

(akta kontroli str. 953-1183)

²⁶ Trzy umowy w 2020 r., po cztery w 2021 i w 2022 r. oraz dwie w 2023 r.

²⁷ Data wpływu odpowiedzi do Starostwa 29 stycznia 2020 r.

²⁸ Zawartych w oświadczeniach składanych na podstawie art. 4 ust. 2 unpp przez osoby uprawnione do skorzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

1.5. Finansowanie zadań

Kwota środków finansowych ujęta corocznie w budżecie Powiatu na lata 2020-2023 z przeznaczeniem na realizację zadań w zakresie nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej nie ulegała zmianie i wynosiła 132 000,00 zł (łącznie w okresie objętym kontrolą 528 000,00 zł).

Corocznie dotacja na finansowanie powyższych zadań była przeznaczana w 91% (120 120,00 zł) na wynagrodzenia z tytułu umów zawieranych z adwokatami i radcami prawnymi, w 6% (7920,00 zł) – na pokrycie przez Powiat kosztów obsługi organizacyjno-technicznej zadań, a w 3% (3960,00 zł) – na zadania z zakresu edukacji prawnej powierzone organizacji pozarządowej w trybie art. 11 ust. 7 zdanie drugie unpp, co było zgodne z art. 20 ust. 1 unpp.

Na umowy zawierane przez Powiat z adwokatami i radcami prawnymi, corocznie w § 4300 zaplanowano kwotę 60 060,00 zł. W 2020 r. wydatkowano 51 051,00 zł, w 2021 i w 2022 r. po 60 060,00 zł, natomiast w I półroczu 2023 r. 25 025,00 zł.

Kwota dotacji dla organizacji pozarządowej zaplanowana w § 2360 wynosiła corocznie 64 020,00 zł i corocznie w okresie 2020-2022 była w pełni wydatkowana, natomiast w I półroczu 2023 r. na konto organizacji przekazano kwotę 30 010,00 zł.

Kwota 7920,00 zł przeznaczona była na zakup materiałów i wyposażenia (§ 4210).

W poszczególnych latach okresu objętego kontrolą wydatkowano: w 2020 r. 122 990,88 zł, tj. 97,7% przyznanych środków, w 2021 i 2022 r. po 132 000,00 zł, tj. 100%, a w I półroczu 2023 r. 57 035,00 zł, tj. 43,2%.

Niewykorzystane w 2020 r. środki z dotacji celowej na realizację przez Powiat zadań wynikających z unpp w kwocie 9009,12 zł, zostały zwrócone terminowo do budżetu państwa.

Zwrotu dotacji dokonano z tytułu umów z radcami prawnymi i adwokatami²⁹ (9009,00 zł) i z obsługi organizacyjno-technicznej (0,12 zł).

Powiat nie finansował realizacji zadań w zakresie nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej (zadań zleconych z zakresu administracji rządowej) z wykorzystaniem środków własnych.

W latach 2020-2023 (do końca czerwca) nie wystąpiły przypadki otrzymania od Wojewody Mazowieckiego środków dotacji na ww. zadanie po terminie, w którym Powiat zobowiązany był do dokonania wydatków na rzecz adwokatów i radców prawnych lub organizacji pozarządowych.

(akta kontroli str. 18-20, 56, 63-65, 1596, 1601-1602, 1667-2168, 2183-2185, 2256, 2260)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W dwóch umowach o realizację zadania publicznego *Prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego na terenie powiatu zwoleńskiego* w 2020 r. i w 2021 r.³⁰ zawartych z organizacjami pozarządowymi nie ujęto informacji o możliwości wydłużenia, na żądanie Starosty, czasu trwania dyżuru do co najmniej 5 godzin dziennie, w przypadku, o którym mowa w art. 8 ust. 6 unpp. Było to niezgodne z art. 6 ust. 2 pkt 1a unpp.

(akta kontroli str. 403-404, 501, 503, 953-962, 995-1006)

Wicestarosta wyjaśnił, że w umowach nie zawarto informacji, gdyż przez 4 godziny dziennie czasu trwania dyżuru, udzielanych jest mała ilość porad. Nigdy nie było przypadków, aby nie można było umówić terminu wizyty - osoby uprawnione są przyjmowane na bieżąco, nigdy

²⁹ Z powodu niepodpisania umowy przez wylosowanego radcę prawnego w 2019 r., umowa z nowym radcą prawnym (ES.5330.4.2020.1 z 27 lutego 2020 r.) została podpisana od 1 marca 2020 r. Z powodu choroby (COVID) radcy prawnego i braku znalezienia zastępcy w grudniu 2020 r. (izolacje COVID) nie była w tym miesiącu świadczona praca.

³⁰ Umowy: nr ES.524.1.2019 z 31 grudnia 2019 r. zawarta z Fundacją Świadomości Obywatelskiej Experto Pro Bono z Zamościa i nr ES.524.1.2020 z 31 grudnia 2020 r. zawarta z Fundacją Instytut Spraw Publicznych z Radomia.

nie było żadnych kolejek. Z tego względu nie było podstaw do przedłużania dyżurów do 5 godzin.

(akta kontroli str. 409, 503)

W związku z zawarciem w umowach z organizacjami pozarządowymi na 2022 i 2023 r. wskazanych przepisów, NIK nie formułuje wniosku pokontrolnego w tym zakresie.

2. W siedmiu³¹ umowach zawartych z adwokatami i radcami prawnymi na świadczenie pomocy prawnej w ramach powiatowego punktu nieodpłatnej pomocy prawnej na 2020 i 2021 r., nie ujęto informacji o:

- możliwości wydłużenia, na żądanie Starosty, czasu trwania dyżuru do co najmniej 5 godzin dziennie, w przypadku, o którym mowa w art. 8 ust. 6 unpp, co było niezgodne z art. 6 ust. 2 pkt 1a unpp;
- sposobie organizowania w punkcie spotkania z mediatorem, o którym mowa w art. 8 ust. 12 pkt. 1 unpp, co było niezgodne z art. 6 ust. 2 pkt 6a unpp.

(akta kontroli str. 500-503, 967-994, 1020-1060)

Wicestarosta wyjaśnił, że w latach 2020-2023 nie było wniosków o mediację oraz nie były one przeprowadzane. W przypadku potrzeby zorganizowania spotkania z mediatorem lub potrzeby przedłużenia czasu pracy punktu do 5 godzin, Starosta Zwoleński sporządził aneks do umowy głównej.

(akta kontroli str. 503)

W związku z zawarciem w umowach z adwokatami i radcami prawnymi na 2022 i 2023 r. wskazanych przepisów, NIK nie formułuje wniosku pokontrolnego w tym zakresie.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia zapewnienie przez powiat zwoleński warunków prawnych i organizacyjnych umożliwiających prawidłową realizację zadań związanych z udzielaniem nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczeniem nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacją prawną, wynikających z unpp.

W celu realizacji zadań Powiat zawarł porozumienia z wszystkimi pięcioma gminami położonymi na jego terenie oraz z ORA i OIRP. Powierzenie organizacji pozarządowej prowadzenia punktu przeznaczonego na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej i świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego nastąpiło w trybie określonym przepisami udpp. Prawidłowo rozdysponowano środki dotacji otrzymanej na realizację zadań i wydatkowane je niemal w całości. Natomiast w umowach z organizacjami pozarządowymi oraz z adwokatami i radcami prawnymi na lata 2020-2021 nie ujęto informacji o możliwości wydłużenia na żądanie Starosty, czasu trwania dyżuru do co najmniej 5 godzin dziennie. W Powiecie uchwalono roczne programy współpracy z organizacjami pozarządowymi na lata 2020-2024, w których zawarto zadania wynikające z unpp, przy czym dopiero uchwała dotycząca ww. programu na 2024 r. została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

OBSZAR

2. Zgodność z przepisami i rzetelność realizacji zadań polegających na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej

Opis stanu faktycznego

2.1. Liczba punktów, warunki lokalowe i działania informacyjne

1. Starosta, zgodnie z art. 8 ust. 2 unpp w związku z art. 20 ust. 4 unpp³², zapewnił działanie punktów nieodpłatnej pomocy prawnej i świadczenia nieodpłatnego poradnictwa

³¹ Umowy: nr ES.5330.14.2019.1 z 30 grudnia 2019 r., zawarta z adwokatem G.G. (lokalizacja PCPR); nr ES.5330.14.2019.2 z 30 grudnia 2019 r., zawarta z adwokatem K.P. (lokalizacja UG Tczów); nr ES.5330.4.2020.1 z 27 lutego 2020 r., zawarta z radcą prawnym A.S. (lokalizacje: UG Przytyk, UG Kazanów i UG Policzna); nr ES.5330.22.2020.8 z 30 grudnia 2020 r., zawarta z adwokatem A.K-L (lokalizacja PCPR w Zwoleniu); nr ES.5330.22.2020.9 z 30 grudnia 2020 r., zawarta z adwokatem J.K. (lokalizacja UG Tczów); nr ES.5330.22.2020.10 z 30 grudnia 2020 r., zawarta z radcą prawnym M.J-S. (lokalizacje: UG Kazanów i UG Policzna); nr ES.5330.22.2020.11 z 4 stycznia 2021 r., zawarta z radcą prawnym K.M. (lokalizacje: UG Przytyk i UG Kazanów).

³² Liczba punktów przypadająca na Powiat została określona przez mnożnik zdefiniowany w art. 20 ust. 4 unpp, zgodnie z którym w poszczególnych latach 2020-2023.

obywatelskiego w wymaganej liczbie (tj. dwóch). Pierwszy obsługiwany był przez organizację pozarządową, w którym udzielana była nieodpłatna pomoc prawna oraz nieodpłatne poradnictwo obywatelskie. W drugim punkcie, obsługiwany przez samorządy prawnicze (adwokatów i radców prawnych), udzielano nieodpłatnej pomocy prawnej.

(akta kontroli str. 16, 21-23, 51)

2. Udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego odbywało się w przeciętnym wymiarze pięciu dni w tygodniu podczas dyżuru trwającego co najmniej cztery godziny dziennie z wyłączeniem dni wolnych od pracy. Punkty, w których udzielana była nieodpłatna pomoc prawna lub świadczone nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, usytuowane były w lokalach, do których tytuł prawny posiadał Powiat lub gmina. Usytuowanie lokali zapewniało dostęp do nich osób uprawnionych z terenu wszystkich gmin Powiatu.

Punkt nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego prowadzony przez organizację pozarządową posiadał jedną lokalizację w MOPS³³, a punkt obsługiwany przez samorządy prawnicze pięć lokalizacji: w Kazanowie, Policznej, Przyłęku, Tczowie i w PCPR³⁴. We wszystkich lokalizacjach punktów, dyżury były prowadzone najdłużej do godz. 16.

Zgodnie z postanowieniami zawartych umów nieodpłatna mediacja miała być prowadzona w zależności od bieżącego zapotrzebowania, czyli zgłoszonych przez osoby uprawnione potrzeb, w poszczególnych lokalizacjach. Postanowienia takie zostały zawarte we wszystkich umowach z organizacjami pozarządowymi oraz z adwokatami i radcami prawnymi na lata 2022 i 2023 (umowy z radcami i adwokatami z lat 2020-2021 takich postanowień nie zawierały, co opisano w nieprawidłowości nr 2 pierwszego obszaru wystąpienia pokontrolnego).

(akta kontroli str. 16, 21-23, 953-962, 995-1006, 1061-1074, 1142-1157, 1482-1553)

3. Lista jednostek nieodpłatnego poradnictwa zawierała wymagane przepisami art. 8a ust. 3 unpp informacje o sposobie dokonywania zgłoszeń. Została ona sporządzona przez Starostę zgodnie z art. 8a ust. 1 unpp.

Była ona corocznie aktualizowana i zgodnie z art. 8a ust. 4 unpp została udostępniona w BIP Starostwa oraz na stronie internetowej Starostwa. Lista i jej aktualizacje zostały zamieszczone na stronach internetowych gmin: Kazanów, Policzna, Przyłek, Tczów i Zwoleń. Była również udostępniana poprzez wywieszenie na tablicach ogłoszeń: w PCPR, w MOPS przed lokalami w punktach udzielania bezpłatnej pomocy prawnej oraz w urzędach gmin z terenu Powiatu. Lista została opublikowana w lokalnych środkach masowego przekazu jedynie w 2021 r.³⁵. Nie publikowano jej w 2020, 2022 i 2023 r. (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 56, 79-91, 2256, 2260-2261, 2283-2304, 2417-2437)

4. Zgodnie z art. 9 ust. 4 unpp, Starosta w okresie objętym kontrolą upowszechniał wiedzę o działalności systemu nieodpłatnej pomocy prawnej wśród mieszkańców Powiatu. W tym celu, poza upublicznianiem danych wymaganych prawem, informacje o nieodpłatnej pomocy prawnej publikowano w lokalnej gazecie (*Głos Ziemi Zwoleńskiej*), na stronie BIP (w stałej zakładce dotyczącej systemu nieodpłatnej pomocy prawnej) oraz w mediach społecznościowych. Ponadto dystrybuowano materiały promocyjne i informacyjne przygotowywane przez organizację pozarządową w ramach zadań z zakresu edukacji prawnej.

(akta kontroli str. 59, 79-91)

³³ Zwoleń, Plac Jana Kochanowskiego 1 (MOPS w budynku Urzędu Miasta w Zwoleniu) - przyjęcia w poniedziałki w godz. 12-16 oraz od wtorku do piątku w godz. 11:30-15.30.

³⁴ Kazanów, Pl. Partyzantów 28 (budynek Urzędu Gminy) – przyjęcia we wtorki w godz. 9-13; Policzna, ul. Prusa 11 (budynek Urzędu Gminy) – przyjęcia w czwartki w godz. 7-11; Przyłek (budynek Urzędu Gminy) – przyjęcia: w poniedziałki w godz. 9-13; Tczów, Tczów 124 (budynek Urzędu Gminy) - przyjęcia: w środy w godz. 11.30-15.30; Zwoleń, ul. Wojska Polskiego 78 (siedziba PCPR) – przyjęcia: w piątki w godz. 7.30-11.30. Podane dni i godziny dyżurów dotyczą 2023 r.

³⁵ W nr 98 niezależnego pisma lokalnego *Głos Ziemi Zwoleńskiej* ze stycznia 2021 r. (str. 12-13).

5. Kontrolą obowiązku przekazywania ORA i OIRP oraz organizacji pozarządowej opinii zawartych w części B karty pomocy objęto wszystkie 12 kart złożonych w latach 2020-2023 (I półrocze). Wszystkie opinie dotyczyły pomocy prawnej udzielonej przez organizację pozarządową. Starosta, w trybie § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej, przekazał zestawienia dotyczące opinii organizacji pozarządowej. Zestawienia nie zawierały danych, które mogłyby identyfikować osobę uprawnioną, nie przekazywano opinii w formie kopii pisma odręcznego osoby uprawnionej, a pracownik Starostwa w trakcie sporządzania zestawień dokonywał powiązania opinii z imieniem i nazwiskiem osoby, która udzielała w danym dniu nieodpłatnej pomocy prawnej podczas dyżuru, co było zgodne z § 9 ust. 4 i 5 ww. rozporządzenia.

(akta kontroli str. 59, 1556, 1561, 1563-1595, 2196-2243)

6. Kontrola wszystkich zbiorczych kwartalnych informacji (14³⁶) o wykonaniu zadań polegających na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej wykazała, że zostały one sporządzone według wzoru określonego w rozporządzeniu w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej³⁷. Informacje te zostały przekazane w formie elektronicznej za pośrednictwem Wojewody Mazowieckiego, Ministrowi Sprawiedliwości, w terminie do końca miesiąca następującego po zakończeniu kwartału, co było zgodne z art. 12 ust. 1 unpp.

(akta kontroli str. 1189-1481, 2305-2324)

7. Zarząd Powiatu przedkładał Radzie Powiatu oraz publikował w BIP sprawozdania z realizacji programów. W sprawozdaniach ujmowano informację na temat realizacji zadań w zakresie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego na terenie Powiatu. Rada Powiatu zapoznawała się ze sprawozdaniami nie zgłaszając pytań i nie wnosząc uwag.

(akta kontroli str. 272-328)

8. Oględziny dwóch lokali (w MOPS i PCPR), w których udzielana była nieodpłatna pomoc prawna i/lub nieodpłatne poradnictwo obywatelskie wykazały, że co do zasady odpowiadały one wymogom określonym w obowiązujących przepisach, a ich wyposażenie umożliwiało udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej w formach wskazanych w unpp. Jednak na tablicy na zewnątrz lokalu w PCPR nie podano, że udzielana jest nieodpłatna pomoc prawna, w tym nieodpłatna mediacja. Ponadto w obu lokalach, w miejscach przeznaczonych dla osób oczekujących na udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego nie było informacji o możliwości przekazywania przez osoby uprawnione opinii o udzielonej nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczonym nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz informacji o możliwości skorzystania z polubownych metod rozwiązywania sporów, w szczególności mediacji oraz korzyściach z tego wynikających (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 1482-1486, 1554, 1558, 1596-1605, 2169-2173, 2245-2246)

9. Starosta zapewnił możliwość dokonywania zgłoszeń w formie telefonicznej pod numerem telefonu usytuowanym w Wieloosobowym Stanowisku Pracy ds. Edukacji, Spraw Społecznych i Zdrowia powiatu zwolenkiego oraz za pośrednictwem strony internetowej: <https://np.ms.gov.pl/zapisy>, zgodnie z § 5 ust. 3a rozporządzenia w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej.

Na stronie internetowej www.zwolenpowiat.pl nie zamieszczono informacji w których punktach pomocy udzielają osoby posiadające uprawnienia do prowadzenia mediacji wraz ze wskazaniem dyżurów tych osób, nie określono godzin, w trakcie których są przyjmowane zgłoszenia, a ponadto informacja na temat sposobu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej i świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego osobom, o których mowa w art. 8 ust. 8 unpp była trudnodostępna (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 1487-1528, 1550-1553, 2247-2254)

10. Wicestarosta poinformował, że nie analizowano skali zainteresowania działalnością poszczególnych punktów, ponieważ z chwilą uruchomienia punktów nieodpłatnej pomocy

³⁶ Informacje z okresu 2020-2023 (II kwartały).

³⁷ Załącznik nr 4 do rozporządzenia w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej.

prawnej Starosta podjął decyzję o ich lokalizacji w każdej gminie na terenie powiatu zwoleńskiego, gdzie powinny funkcjonować niezależnie od ilości udzielonych porad.

Wyjaśnił ponadto, że *punkt w MOPS (...) znajduje się na terenie miasta Zwolenia, zamieszkałego przez ok. 8 tys. ludności. Pozostałe lokalizacje znajdują się na terenie gmin wiejskich o mniejszej liczbie ludności, ale utrudnionym dostępie do miasta powiatowego. Z uwagi na to mniejsza jest liczba udzielonych porad, ale każdy uprawniony ma lepszą dostępność do lokalu i dlatego nie zmieniano harmonogramu.*

(akta kontroli str. 56, 1598-1599, 1605)

2.2. Realizacja umów

1. Corocznie środki na realizację zadania z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa i edukacji prawnej w wysokości 64 020,00 zł przekazywane były organizacji pozarządowej w terminie i na zasadach określonych w umowach – do 15 dnia każdego miesiąca, w czterech równych kwartalnych transzach po 16 005,00 zł, kolejno do: 15 lutego, 15 kwietnia, 15 lipca i 15 października. Przekazanie kolejnej transzy nie zostało w umowie uzależnione od określonych czynników, np. od złożenia sprawozdania częściowego.

(akta kontroli str. 953-962, 995-1006, 1061-1074, 1142-1157)

2. W latach 2020-2023 (do 30 czerwca) nie było przypadku bezumownego świadczenia usług z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego i edukacji prawnej.

(akta kontroli str. 56)

3. W latach 2020-2023 (do 30 czerwca) nie było przypadku udzielania pomocy prawnej przez aplikantów adwokackich lub radcowskich.

(akta kontroli str. 56)

2.3. Rozliczanie przekazanych dotacji i kontrola zadań

1. Starosta otrzymywał od organizacji pozarządowych, realizujących zadania z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego i edukacji prawnej, corocznie w terminie 30 dni od dnia zakończenia realizacji zadania publicznego, sprawozdania z jego realizacji, zgodne ze wzorem sprawozdania określonym w rozporządzeniu w sprawie wzorów umów i sprawozdań.

Przy trzech poddanych kontroli sprawozdaniach za 2020, 2021 i 2022 r. nie było dokumentów księgowych (takich jak np. potwierdzone za zgodność z oryginałem faktury lub ich wykaz, wyciągi z ewidencji księgowej).

Przy weryfikacji badanych sprawozdań w Starostwie nie zachowano śladu rewizyjnego pozwalającego na ustalenie kto i kiedy dokonał weryfikacji tych sprawozdań, jakie elementy sprawdzał i na podstawie jakich dokumentów. Nie przedstawiono protokołów weryfikacji sprawozdań, notatek służbowych lub list sprawdzających. Na dokumentach nie było także adnotacji potwierdzających weryfikację sprawozdań (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 963-966, 1007-1019, 1075-1086, 1554-1561, 2169, 2171, 2183-2185)

2. Nie było przypadków niezłożenia lub nieterminowego złożenia sprawozdania z realizacji zadania z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego i edukacji prawnej.

(akta kontroli str. 57, 963-966, 1007-1019, 1075-1086)

3. Nie było przypadków niewykorzystania dotacji w pełnej wysokości i niezwrócenia przez zleceńbiorcę niewykorzystanych środków.

(akta kontroli str. 57, 963-966, 1007-1019, 1075-1086, 1785-1841)

4. Z wyjaśnień Wicestarosty wynika, że nie wystąpiły przypadki niezaakceptowania sprawozdania z wykonania zadania z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego i edukacji prawnej.

(akta kontroli str. 57)

5. W okresie objętym kontrolą Starostwo przeprowadziło trzy wizyty monitorujące³⁸ w punkcie prowadzonym przez organizację pozarządową. Były one udokumentowane w *Protokołach z przeprowadzonej kontroli z realizacji zadania publicznego z zakresu powierzenia prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego powiatu zwoleńskiego*³⁹. Stwierdzono w nich, że organizacje prawidłowo wykonywały umowy prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej i świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, w związku z czym nie sformułowano zaleceń.

W ramach bieżącej kontroli realizacji umów z organizacjami pozarządowymi Starostwo weryfikowało karty miesięcznej ewidencji godzin dyżurów pełnionych przez adwokatów i radców prawnych.

Starostwo nie przeprowadzało kontroli prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania przez organizacje pozarządowe oraz prowadzenia przez nie dokumentacji (finansowej) związanej z realizowanymi zadaniami (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 59, 62, 1185-1188, 1596-1662)

6. W ramach ww. trzech wizytacji dokonano również sprawdzenia warunków udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, o których mowa w art. 11d ust. 2 pkt 3 i 4, ust. 3 pkt 3 i 4, ust. 4 pkt 3 i 4 unpp, co było udokumentowane w *Protokołach z przeprowadzonej kontroli z realizacji zadania publicznego*.

Stwierdzono w nich, że organizacja pozarządowa daje gwarancję należytego wykonania zadania, w szczególności: profesjonalnie i rzetelnie udziela nieodpłatnej pomocy prawnej, zapewnia poufność w związku z udzielaniem porad oraz prawidłowo prowadzi dokumentację oraz terminowo przekazuje ją do Starosty, przestrzega zasad etyki przy udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz stosuje wewnętrzne standardy obsługi i wewnętrzny system kontroli jakości.

(akta kontroli str. 1185-1188)

7. W okresie objętym kontrolą nie prowadzono kontroli wykonywania zobowiązań przez adwokatów i radców prawnych świadczących nieodpłatną pomoc prawną w punkcie prowadzonym przez samorządy prawnicze. Każdy adwokat/radca prawny, zgodnie z postanowieniami umów, składał do Starostwa co miesiąc ewidencję godzin pełnienia dyżurów świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej. Ewidencja ta była weryfikowana i akceptowana przez Wicestarostę.

Wicestarosta wyjaśnił, że nie przeprowadzono kontroli wynikających z porozumień z ORA i OIRP, ponieważ nie było to uzasadnione z uwagi na bardzo dobre współdziałanie z radami na każdym etapie współpracy. W latach 2019 -2022 w ustawowym terminie przekazywane były wylosowane osoby do obsługi punktów nieodpłatnej pomocy prawnej. Wicestarosta poinformował ponadto, że *nie przeprowadzono kontroli umów z adwokatami i radcami prawnymi, ponieważ bardzo dobrze wywiązywali się z umów. W terminach składali oświadczenia od osób korzystających z porad npp, wprowadzali dane z kart do systemu elektronicznego oraz pracowali w ustalonych godzinach. W latach 2020-2023 nie wpłynęła żadna skarga na ich pracę.*

(akta kontroli str. 60, 1596-1662)

8. W latach 2020-2023 (I półrocze) nie było przypadków podwykonawstwa przy udzielaniu przez adwokatów lub radców prawnych nieodpłatnej pomocy prawnej.

(akta kontroli str. 60)

³⁸ 27 października 2020 r. (przeprowadzona w trakcie rozmowy telefonicznej, z uwagi na brak dyżurów stacjonarnych z powodu COVID i udzielanie porad telefonicznie lub z wykorzystaniem poczty elektronicznej), 22 listopada 2021 r. (przeprowadzona w punkcie w czasie dyżuru stacjonarnego) i 25 listopada 2022 r. (przeprowadzona w punkcie w czasie dyżuru stacjonarnego).

³⁹ Podpisanych przez Wicestarostę, inspektora z Powiatu i przedstawiciela organizacji pozarządowej.

2.4. Edukacja prawna

1. W okresie objętym kontrolą powiat zwoleński nie zlecał zadań z zakresu edukacji prawnej podmiotom wskazanym w art. 15 ust. 1 unpp (innym niż wymienione w art. 11 ust. 7 unpp).
(akta kontroli str. 24, 60)

2. W ramach umów z organizacjami pozarządowymi na prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego Powiat zlecał im jednocześnie zadania z zakresu edukacji prawnej na podstawie art. 11 ust. 7 unpp. Zleceniobiorcy zobowiązali się do realizacji zadań z zakresu edukacji prawnej w preferowanych przez Powiat formach, tj. prowadzenia otwartych wykładów i warsztatów zwłaszcza w szkołach ponadpodstawowych oraz opracowania informatorów i poradników. Szczegółowy zakres działań i zadań dotyczących edukacji prawnej zawarto w ofertach, stanowiących załącznik do umów. W latach 2020-2023 (do 30 czerwca) organizacje pozarządowe zrealizowały łącznie 49 zadań, z tego 22 informatory i poradniki, 11 wykładów, sześć kampanii społecznych, jeden warsztat, dwa internetowe informatory i siedem innych działań. W poszczególnych latach organizacje pozarządowe zrealizowały odpowiednio 10, 11, 11 i 17 zadań, z tego m.in.:

- w 2020 r. – przeprowadzono konwersacje i prelekcje edukacyjne dla uczniów na temat podstaw prawa oraz cechy oraz charakterystyki wykonywania zawodu adwokata, jako zawodu zaufania publicznego, opracowano sześć poradników prawnych pt. "Poznaj swoje prawa" z zakresu: prawa cywilnego, prawa karnego, prawa administracyjnego, prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, prawa rodzinnego i opiekuńczego oraz Powiatowy Informator Prawny i przeprowadzono kampanię społeczną w postaci filmiku zamieszczonego w serwisie Youtube.com;
- w 2021 r. – przeprowadzono wykłady dla uczniów i seniorów na tematy prawne, opracowano cztery informatory na temat współwłasności, zasiedzenia, dziedziczenia, zasiłków z MOPS, elektronicznego dozoru oraz przekazano do szkół filmiki edukacyjne (na nośniku pendrive) w celu wyświetlenia na lekcjach na temat m.in. zawodów prawniczych, prawa konsumenckiego, domniemania doręczenia;
- w 2022 r. – przeprowadzono wykłady dla uczniów i seniorów na tematy prawne, opracowano cztery informatory na temat: mediacji, gwarancji, rękojmi i reklamacji, poradnictwa prawnego i poradnictwa obywatelskiego i obowiązku alimentacyjnego oraz przekazano do szkół filmiki edukacyjne (na nośniku pendrive) w celu wyświetlenia na lekcjach na temat m.in. zawodów prawniczych, prawa konsumenckiego, domniemania doręczenia;
- w 2023 r. (do 30 czerwca) – przeprowadzono program edukacyjny „Wesoła szkoła” oraz wykłady nt. hejtu w internecie, stalkingu, cyberprzemocy i odpowiedzialności cywilnej i karnej nieletnich, opracowano dwa Powiatowe Informatory Prawne w języku polskim i ukraińskim, sześć e-poradników z cyklu „Poznaj swoje prawa”, przeprowadzono trzy webinaria na temat aktualnej sytuacji procesowej spraw frankowych, praktycznych aspektów związanych z problemem zadłużeń osób fizycznych i obowiązku alimentacyjnego.

Ze zbiorczych informacji Starosty o wykonaniu zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej wynikało, że zadania prowadzone przez organizacje pozarządowe były zrealizowane. Zbiorcze informacje za 2021 i 2022 r. zawierały jednak część danych niezgodnych ze stanem faktycznym (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

Zrealizowane zadania mieściły się w określonych przez Starostę, preferowanych formach realizacji zadań z zakresu edukacji prawnej, zawartych w umowach ze zleceniobiorcami.

(akta kontroli str. 57, 59, 963-966, 1007-1019, 1075-1086, 1189-1481, 2169-2173, 2255-2265, 2305-2416)

3. W latach 2020-2023 (I półrocze) Powiat nie realizował zadań z zakresu edukacji prawnej, poza zleconymi w trybie unpp.

(akta kontroli str. 24, 60)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Lista jednostek nieodpłatnego poradnictwa została opublikowana w 2020, 2022 i w 2023 r. w sposób niezgodny z art. 8a ust. 4 pkt 2 unpp, który stanowi, że listy te udostępnia się co najmniej raz w roku w lokalnych środkach masowego przekazu.

(akta kontroli str. 2256, 2261)

Wicestarosta wyjaśnił, że nie publikowano Listy w lokalnych środkach masowego przekazu ponieważ w 2020 r. z powodu pandemii i zamknięcia budynków urzędu dla interesantów, nie było możliwości rozpowszechniania lokalnej prasy (bezpłatnie rozdawanej mieszkańcom), w roku 2022 z powodu braku miejsca w nakładzie (pismo niezależne), w roku 2023 przez spóźnienie się w zapisaniu do ostatniego nakładu.

(akta kontroli str. 2261)

2. Informacje dla osób korzystających z usług świadczonych w dwóch lokalach, w których udzielano nieodpłatnej pomocy prawnej i/lub świadczone nieodpłatne poradnictwo obywatelskie nie spełniały niektórych wymogów rozporządzenia w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej:

- tablica z oznaczeniem punktu umieszczona na zewnątrz lokalu znajdującego się w PCPR, nie zawierała informacji, że w punkcie tym świadczona jest również *nieodpłatna mediacja*, co było niezgodne z § 5 ust. 3 rozporządzenia w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej.

(akta kontroli str. 1482-1483, 1554)

Wicestarosta wyjaśnił, że omyłkowo powieszono informację nie zawierającą informacji o nieodpłatnej mediacji. W dniu 26 października br. naprawiono błąd i wywieszono prawidłową informację.

(akta kontroli str. 1558, 2245-2246)

W związku z wywieszeniem w trakcie kontroli prawidłowej informacji, NIK nie formułuje wniosku pokontrolnego w tej sprawie.

- w miejscach przeznaczonych dla osób oczekujących na udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (w lokalach w PCPR i MOPS) nie było informacji o możliwości przekazywania przez osoby uprawnione opinii o udzielonej nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczonym nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz informacji o możliwości skorzystania z polubownych metod rozwiązywania sporów, w szczególności mediacji oraz korzyściach z tego wynikających, co było niezgodne z § 5 ust. 4 pkt 6 i 7 rozporządzenia w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej.

(akta kontroli str. 1482-1486, 1556, 2169-2173)

Wicestarosta wyjaśnił, że nastąpiło przeoczenie zapisów rozporządzenia o umieszczeniu w miejscu oczekiwania na tablicy powyższych informacji. Informacji w tym zakresie udzielał bezpośrednio radca prawny/adwokat.

(akta kontroli str. 1604-1605)

3. Strona internetowa www.zwolenpowiat.pl nie spełniała wymogów § 5 ust. 3b pkt 1 i 5 rozporządzenia w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej, tj. nie zawierała:

- wskazania, w których punktach pomocy udzielają osoby posiadające uprawnienia do prowadzenia mediacji wraz ze wskazaniem dyżurów tych osób (zakładka *Bezpłatna mediacja*);
- godzin, w trakcie których są przyjmowane zgłoszenia.

Ponadto informacje na temat sposobu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej i świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego osobom, o których mowa w art. 8 ust. 8 unpp były trudnodostępne. Informacje te znajdowały się wyłącznie pod linkiem *Edukacja prawna 2*, na trzeciej stronie Powiatowego informatora prawnego 2023.

(akta kontroli str. 1487-1518, 1556, 1560-1561, 2247-2254)

Wicestarosta wyjaśnił, że *nastąpiło przeoczenie zapisów rozporządzenia o umieszczeniu na stronie internetowej powyższych informacji.*

(akta kontroli str. 1603-1604)

W związku z udostępnieniem na stronie internetowej Powiatu w trakcie kontroli prawidłowej informacji, NIK nie formułuje wniosku pokontrolnego w tej sprawie.

4. Nierzetelnie udokumentowano weryfikację objętych kontrolą trzech sprawozdań z realizacji zadania publicznego z zakresu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej za lata 2020 – 2022. Na sprawozdaniach nie zachowano żadnego śladu rewizyjnego, który umożliwiłby ustalenie m.in. kto i kiedy dokonał ich weryfikacji, jakie elementy sprawdzał i na podstawie jakich dokumentów. Jednocześnie na żadnym sprawozdaniu nie znajdowała się adnotacja świadcząca o ich akceptacji, a z § 1 ust. 4 umów zawieranych z organizacją pozarządową na realizację ww. zadania wynikało, że wykonanie umowy nastąpi z dniem zaakceptowania przez Zleceniodawcę sprawozdania końcowego (...).

Starostwo nie żądało również przedłożenia dokumentów księgowych (takich jak np. potwierdzone za zgodność z oryginałem faktury lub ich wykaz, wyciągi z ewidencji księgowej) dotyczących rozliczenia kwoty dotacji jak i wkładu własnego. Nie wykorzystano zatem możliwości żądania przedstawienia dodatkowych informacji, wyjaśnień oraz dowodów do sprawozdań z realizacji zadania publicznego, zgodnie z § 10 ust. 4 umów z organizacjami pozarządowymi.

(akta kontroli str. 953-966, 995-1019, 1061-1086, 1554-1561)

Wicestarosta wyjaśnił, że *sprawozdania były sprawdzane po wpłynięciu do Starosty Zwoleńskiego przez Wicestarostę – oceniając szczegółowy opis wykonania zadania, rozliczenie wydatków oraz wszelką dokumentację wpływającą przez cały okres realizowania zadania. Wicestarosta poinformował, że nie żądał od zleceniobiorców przedstawienia dodatkowych informacji, wyjaśnień oraz dowodów do sprawozdań z realizacji zadania publicznego ponieważ nie było podstaw merytorycznych do żądania wyjaśnień.*

Wyjaśnił ponadto, że zadania były weryfikowane na podstawie przedłożonych sprawozdań z wykonania zadania publicznego w zakresie wysokości własnego wkładu osobowego i rzeczowego. *Nie żądano przedłożenia dokumentów merytoryczno-finansowych. Sprawozdania zaakceptowano poprzez przyjęcie oświadczenia od Zarządu organizacji pozarządowej o zrealizowaniu wkładu własnego. Sprawozdania podpisywane były przez osoby upoważnione do składania oświadczeń woli w zakresie zobowiązań finansowych.*

(akta kontroli str. 1560, 2171, 2185)

Z powodu braku dokumentów źródłowych dotyczących realizacji ww. zadania NIK nie miała możliwości dokonania oceny prawidłowości i rzetelności przeprowadzanej przez Starostwo weryfikacji ww. sprawozdań.

5. Nie przeprowadzono kontroli prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania przez organizacje pozarządowe oraz prowadzenia przez nie dokumentacji (finansowej) związanej z realizowanymi zadaniami, o której mowa w art. 17 ust. 3 i 4 udpp, w związku z art. 11 ust. 8 unpp, co było nierzetelne.

Kontrola taka mogłaby zweryfikować prawidłowość wykorzystania środków publicznych, natomiast Starostwo opierało się jedynie na danych zadeklarowanych w sprawozdaniach rocznych składanych przez organizacje pozarządowe. Starostwo nie kontrolowało również wywiązywania się organizacji pozarządowej z postanowień wynikających z § 7 ust. 1 umów, tj. *zobowiązania do prowadzenia wyodrębnionej dokumentacji finansowo-księgowej i ewidencji księgowej zadania publicznego, zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy o rachunkowości, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych.*

(akta kontroli str. 1185-1188, 2257, 2261)

Wicestarosta poinformował, że przeprowadzono trzy kontrole, stwierdzając, że *organizacje pozarządowe należycie wypełniają wszystkie postanowienia umowy, a do Starosty nie wpłynęły skargi korzystających z porad. Ponadto Wicestarosta wyjaśnił, że nie weryfikował umów wynikających z zapisów § 7 ust. 1 umowy oraz że nie żądał od zleceniobiorców*

przedstawienia dodatkowych informacji, wyjaśnień oraz dowodów do sprawozdań z realizacji zadania publicznego ponieważ nie było podstaw merytorycznych do żądania wyjaśnień.

(akta kontroli str. 59, 1559-1560)

W odniesieniu do wyjaśnień Wicestarosty NIK wskazuje, że w trakcie ww. kontroli, z których dwie przeprowadzono w punkcie w czasie dyżuru stacjonarnego, a jedna odbyła się w trakcie rozmowy telefonicznej, nie weryfikowano prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania przez organizacje pozarządowe oraz prowadzenia przez nie dokumentacji (finansowej) związanej z realizowanymi zadaniami, co potwierdzają protokoły z ww. kontroli.

W ocenie NIK, przeprowadzenie kontroli, o której mowa w art. 11 ust. 8 unpp⁴⁰ pozwoliłoby na sprawdzenie nie tylko warunków udzielania nieodpłatnego poradnictwa, lecz również prawidłowości wykorzystania środków publicznych, dokumentacji księgowej i związanych z tym efektywności oraz rzetelności realizacji zadań. Kontrola realizacji zadań z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego nie powinna ograniczać się tylko do sprawdzania realizacji dyżurów, obecności i absencji prawników w punktach.

6. Nierzetelnie sporządzono siedem z 14 *zbiorczych informacji o wykonaniu zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej*, w części dotyczącej edukacji prawnej w 2021 i 2022 r., tj.:

a) wykazano dane niezgodne ze stanem faktycznym w zbiorczych informacjach:

- za I kwartał 2021 r. było jedno zadanie, powinny być cztery⁴¹,
- za III kwartał 2021 r. wykazano brak zadań, powinno być jedno⁴²,
- za IV kwartał 2021 r. wykazano brak zadań, powinno być jedno⁴³,
- za II kwartał 2022 r. było jedno zadanie, powinny być trzy⁴⁴,
- za IV kwartał 2022 r. było jedno zadanie, powinny być dwa⁴⁵.

Ponadto w zbiorczych informacjach w 2021 i 2022 r. nie ujęto następujących trzech zrealizowanych w każdym roku zadań: przygotowania ulotek, przygotowania plakatów i przekazania do szkół filmików edukacyjnych z zakresu prawa na nośnikach pendrive w celu wyświetlenia na lekcjach. Zadania te były wykazane w sprawozdaniu organizacji pozarządowej z realizacji zadania publicznego. Przekazana kontrolerowi dokumentacja nie pozwalała na określenie, w którym kwartale w 2021 i 2022 r. zostały one zrealizowane. (akta kontroli str. 1274-1294, 1316-1357, 1378-1401, 1422-1441, 2169-2173, 2256-2265)

Wicestarosta wyjaśnił, że *organizacja pozarządowa nie wykazywała np. realizacji zadania w formie wykładów na bieżąco. Organizacja pozarządowa realizację zadań z edukacji prawnej podała w sprawozdaniu końcowym (w styczniu roku następnego).*

(akta kontroli str. 2263)

b) nie określono tematyki⁴⁶ dla wykazanych zadań⁴⁷:

- III kwartał 2020 r. – dla dwóch zadań (w pozycji sprawozdania: *informatory i poradniki w wersji papierowej*),

⁴⁰ Zgodnie z art. 11 ust. 8 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej starosta kontroluje wykonywanie umowy przez organizację pozarządową na zasadach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego. Zgodnie z art. 17 udpp organ administracji publicznej zlecający realizację zadania publicznego może dokonywać kontroli i oceny realizacji zadania, w szczególności: 1) stopnia realizacji zadania; 2) efektywności, rzetelności i jakości realizacji zadania; 3) prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania; 4) prowadzenia dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem.

⁴¹ Nie uwzględniono opracowania trzech informatorów na temat: mediacji, gwarancji, rękojmi i reklamacji, poradnictwa prawnego i poradnictwa obywatelskiego oraz obowiązku alimentacyjne.

⁴² Nie uwzględniono wykładu (4 godz.), który odbył się 14 września 2021 r. w Zwoleniskim Uniwersytecie Trzeciego Wieku.

⁴³ Nie uwzględniono wykładu (6 godz.), który odbył się 11 października 2021 r. w Zespole Szkół Rolniczo-Technicznym w Zwoleniu.

⁴⁴ Nie uwzględniono dwóch wykładów, które odbyły się 1 czerwca 2022 r. w Liceum Ogólnokształcącym w Zwoleniu (8 godz.) i 22 czerwca 2022 r. w Dziennym Domu Seniora+ (4 godz.).

⁴⁵ Nie uwzględniono wykładu (8 godz.), który odbył się 16 grudnia 2022 r. w PSP im. Władysława Jagiełły w Zwoleniu.

⁴⁶ W części II informacji zbiorczej pkt 1.2.

⁴⁷ W części II informacji zbiorczej pkt 1.1.

- I kwartał 2021 r. – dla jednego zadania (w pozycji sprawozdania: *informatory i poradniki w wersji papierowej*),
 - I kwartał 2022 r. – dla jednego zadania (w pozycji sprawozdania: *informatory i poradniki w wersji papierowej*).
- (akta kontroli str. 1232-1252, 1274-1294, 1358-1377, 2256-2265)

Wicestarosta wyjaśnił, że *nastąpiło przeoczenie w chwili wypełniania sprawozdania w systemie w trybie roboczym, a po zatwierdzeniu w trybie „gotowe” nie było możliwości poprawy.*

(akta kontroli str. 2263)

OCENA CZĄSTKOWA

Na terenie powiatu zwoleńskiego uruchomiono wymaganą przepisami unpp liczbę punktów, a ich lokalizacja i wyposażenie zapewniały dostęp uprawnionych do pomocy. Ustalenie harmonogramu udzielania porad najdłużej do godz. 16.00, mogło ograniczać dostępność pomocy dla wszystkich grupy uprawnionych (np. aktywnych zawodowo). Informowano potencjalnych interesantów o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim funkcjonującym na terenie Powiatu. Prowadzono bieżący nadzór nad realizacją zadań nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego poprzez weryfikowanie ewidencji czasu pracy adwokatów i radców prawnych w punktach prowadzonych przez samorządy prawnicze i organizacje pozarządowe oraz wizyty monitorujące przeprowadzone w jednym z punktów. Terminowo rozliczano zobowiązania wynikające z umów z adwokatami i radcami prawnymi oraz organizacjami pozarządowymi. Nie zachowano natomiast śladu rewizyjnego weryfikacji rocznych sprawozdań z realizacji zadań z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej składanych przez organizacje pozarządowe. Nie przeprowadzono kontroli obejmującej prawidłowość wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadań. Corocznie aktualizowano Listę nieodpłatnego poradnictwa, jednak nie była ona udostępniana w każdym roku w lokalnych środkach masowego przekazu. Sporządzano i terminowo przekazywano zbiorcze informacje o wykonaniu zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej, jednakże dane w zakresie edukacji prawnej były w siedmiu zbiorczych informacjach (na 14) niezgodne ze stanem faktycznym.

OBSZAR

3. Działania powiatu w zakresie efektywnego udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej i efektywnego świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej

Opis stanu faktycznego

1. W okresie objętym kontrolą udzielono łącznie 977 porad. Liczba porad w punkcie prowadzonym przez samorządy prawnicze wynosiła 270 i była niższa od liczby porad w punkcie prowadzonym przez organizację pozarządową, która wynosiła 707 (w tym 658 porad dotyczących pomocy prawnej i 49 poradnictwa obywatelskiego). W poszczególnych latach okresu od 2020 r. do 30 czerwca 2023 r. udzielono w tych punktach odpowiednio: 179 porad (42 i 137), 308 porad (69 i 239), 347 (103 i 244) oraz 143 (56 i 87).

Porady dotyczyły przede wszystkim prawa cywilnego – łącznie 517, tj. 52,9% (odpowiednio 97, 165, 184 i 71) oraz prawa rodzinnego – łącznie 161, tj. 16,5% (odpowiednio 36, 42, 60 i 23).

Czas poświęcony na udzielenie porady wynosił:

- powyżej 15 min. do 45 min. – 753 porady, tj. 77%, w tym: powyżej 30 min. do 45 min. – 443 porady, tj. 45% – odpowiednio 30, 173, 201 i 39, powyżej 15 min. do 30 min. – 310 porad, tj. 32% – odpowiednio 118, 65, 55 i 72;
- powyżej 45 min. do 60 min. 152 porady, tj. 16%;
- powyżej 1 godz. do 1 godz. 30 min. – 34 porady, tj. 3%;
- do 15 min. – 37, tj. 4% porad i powyżej 1 godz. 30 min. do 2 godz. – 1 porada, tj. 0,1%.

Z porad najczęściej korzystały osoby w wieku⁴⁸:

- powyżej 35 do 45 lat – 212 porad, tj. 22% (odpowiednio 39, 81, 70, 22);
- powyżej 45 do 55 lat – 207 porad, tj. 21% (odpowiednio 31, 64, 87, 25);

⁴⁸ Pięć osób korzystających z pomocy prawnej w 2020 r. nie podało wieku.

- powyżej 65 do 75 lat – 146 porad, tj. 15% (odpowiednio 29, 45, 45, 27).

Liczba porad na 1000 mieszkańców w poszczególnych latach okresu objętego kontrolą wynosiła odpowiednio 5, 9, 10 i 4 (I półrocze 2023).

Łączny koszt systemu w przeliczeniu na poradę wynosił średnio 418,00 zł, odpowiednio 620,73 zł, 390,00 zł, 346,17 zł i 398,85 zł. Koszt ten w przypadku punktu prowadzonego przez organizację pozarządową wynosił 300,13 zł (odpowiednio 438,39 zł; 251,30 zł; 246,15 zł i 367,93 zł) i był niższy od kosztu punktu prowadzonego przez samorządy prawnicze, który wynosił 726,65 zł (odpowiednio 1215,50 zł; 870,43 zł; 583,11 zł i 446,88 zł)

Średnia liczba porad na punkt dziennie wynosiła odpowiednio: 0,35; 0,61; 0,69 oraz 0,57 porady i była wyższa w przypadku punktu prowadzonego przez organizacje pozarządowe (odpowiednio 0,54; 0,95; 0,97 i 0,70 porady) od punktu prowadzonego przez samorządy prawnicze (odpowiednio 0,17; 0,27; 0,41 i 0,45 porady).

(akta kontroli str. 25-47, 1596, 1601-1602, 1606, 1663-1666, 2186-2244)

2. W wyniku działań powiatu zwoleńskiego w zakresie edukacji prawnej osiągnięto m.in. następujące rezultaty:

- w 2020 r. – sześć poradników prawnych łącznie 400 szt., Powiatowy Informator Prawny 300 szt., 300 szt. ulotek, filmik edukacyjny⁴⁹,
- w 2021 r. – cztery informatory prawne łącznie 800 szt., 500 szt. ulotek, 100 szt. plakatów, filmiki edukacyjne⁵⁰,
- w 2022 r. – cztery informatory prawne razem 800 szt., 500 szt. ulotek, 100 szt. plakatów, filmiki edukacyjne,
- w 2023 r. (do 28 listopada) – sześć poradników z cyklu „Poznaj swoje prawa”⁵¹, dwie wersje Powiatowego Informatora Prawnego – polska 200 szt. i ukraińska 50 szt., 100 egzemplarzy broszurek informacyjnych, 250 egzemplarzy ulotek, 50 egzemplarzy plakatów, trzy webinaria⁵², program edukacyjny „Wesoła ekonomia”, 25 wzorów pism⁵³, osiem prezentacji multimedialnych⁵⁴.

W trakcie realizacji zadania dotyczącego edukacji prawnej prowadzono wykłady w szkołach i placówkach dla seniorów⁵⁵.

(akta kontroli str. 1189-1481, 2305-2416)

3. W okresie objętym kontrolą Starostwo nie określiło celów, mierników lub wskaźników dla realizowanych zadań związanych z nieodpłatną pomocą prawną, nieodpłatnym poradnictwem obywatelskim lub edukacją prawną w żadnym dokumencie strategicznym Starostwa. Monitorowanie realizacji powyższych zadań Starostwo realizowało, według wyjaśnień Starosty *na bieżąco, współpracując z poszczególnymi osobami realizującymi zadanie nieodpłatnej pomocy prawnej, rozmowy telefoniczne, kontakt osobisty.*

(akta kontroli str. 60, 62, 963-966, 1007-1019, 1075-1086)

⁴⁹ Starostwo nie dysponowało liczbą odbiorców filmików przekazywanych w szkołach.

⁵⁰ Tematy filmików: prawo konsumenckie, domniemanie doręczenia, ważność umowy zawieranej przez e-mail, uprawnienia wynikające z rękojmi i gwarancji, odstąpienie od umowy zawieranej na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa, prawo do wizerunku i roszczenia związane z jego naruszeniem. Starostwo nie dysponowało liczbą odbiorców filmików przekazywanych w szkołach.

⁵¹ Tematy: prawo karne, prawo pracy, prawo cywilne, prawo rodzinne i opiekuńcze, prawo ubezpieczeń społecznych, prawo administracyjne.

⁵² Tematy webinarów: Sytuacja procesowa spraw frankowych, klauzul niedozwolonych, sposobów rozliczenia roszczeń i mechanizmów ochrony konsumentów 14 marca 2023 r.; Program edukacyjny skierowany do uczniów „Wesoła ekonomia” 30 marca 2023 r.; Praktyczne aspekty związane z problemem zadłużeń osób fizycznych 16 maja 2023 r. Starostwo nie dysponowało liczbą odbiorców webinarów.

⁵³ <http://fundacjaepb.pl/node/319>

⁵⁴ <https://www.zwolenpowiat.pl/strona-121-nieodplatna-pomoc-prawna.html>

⁵⁵ W 2020 r. w LO w Zwoleniu (54 uczestników) i w Zespole Szkół Rolniczo Technicznych w Zwoleniu (76 uczestników); w 2021 r. w LO w Zwoleniu, w Zespole Szkół Rolniczo Technicznych w Zwoleniu, w Dziennym Domu Seniora+ i Zwoleńskim Uniwersytecie Trzeciego Wieku (razem 24 godziny, Starostwo nie dysponuje liczbą uczestników); w 2022 r. w LO w Zwoleniu, w Zespole Szkół Rolniczo Technicznych w Zwoleniu, w Dziennym Domu Seniora+ i w Publicznej Szkole Podstawowej w Zwoleniu (razem 22 godziny, Starostwo nie dysponuje liczbą uczestników).

4. W sprawozdaniach z wykonania zadań publicznych złożonych przez organizacje pozarządowe za lata 2020, 2021 i 2022 wykazano, że zostały osiągnięte rezultaty, które określono w ofertach wybranych organizacji pozarządowych, tj. m.in.:

- zwiększono dostępność do profesjonalnej pomocy w zakresie porad prawnych i obywatelskich,
- zwiększono wiedzę i świadomość prawną mieszkańców na temat obowiązującego prawa, procedur i ścieżki rozwiązywania problemów prawnych,
- kształtowano świadomość prawną oraz postawę obywatelską, poprzez edukację prawną,
- rozpowszechniono informacje o możliwości skorzystania z nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w ramach zadania publicznego w zakresie prowadzenia punktu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego poprzez materialne „produkty” zrealizowane na rzecz uczestników zadania – w tym plakaty, ulotki, informatory,
- zapewniono mieszkańcom dostępności do porad prawnych pięć dni w tygodniu przez co najmniej cztery godziny dziennie.

(akta kontroli str. 963-966, 1007-1019, 1075-1086)

5. Beneficjenci wsparcia uzyskanego w okresie od 2020 r. do 30 czerwca 2023 r. w zakresie nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego przekazali łącznie 12 opinii w postaci części B kart pomocy, tj. 1,2% osób, którym udzielono porady, z tego w 2021 r. 4 opinie (1,3% porad), w 2022 r. 8 opinii (2,3% porad). W 2020 i 2023 r. nie zgłoszono opinii.

We wszystkich przypadkach ocena była pozytywna. Odpowiedzi *zdecydowanie tak* udzieliło 11 osób, a odpowiedzi *raczej tak* jedna osoba.

(akta kontroli str. 48-50, 1556, 1561, 1563-1595, 2186-2243)

6. Opinie z kart pomocy części B były analizowane na bieżąco po ich wpłynięciu przez pracownika zajmującego się w Starostwie obsługą nieodpłatnej pomocy prawnej oraz jego bezpośredniego przełożonego – Wicestarostę. Ich analiza, zgodnie z wyjaśnieniami Wicestarosty wykazała, że punkt spełnia oczekiwania osób korzystających z porad. Starosta nie korzystał z innych form pozyskiwania informacji od osób uprawnionych w zakresie oceny udzielonej nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

Kontrola wykazała, że tylko 1,2% osób korzystających z usług nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego złożyło opinie.

(akta kontroli str. 48-50, 57, 61)

7. Starosta Zwoleński nie zaobserwował żadnych trudności i barier w realizacji zadań wynikających z unpp i nie zgłaszał uwag Wojewodzie Mazowieckiemu w tym zakresie.

Zdaniem Wicestarosty, *dobrą praktyką w powiecie zwoleńskim jest współpraca z wójtami i Burmistrzem z terenu Powiatu, umożliwiającą udostępnienie lokalu na potrzeby funkcjonowania punktu nieodpłatnej pomocy prawnej dla mieszkańców w danej gminie.*

(akta kontroli str. 57, 61)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia, że zrealizowany został przyjęty przez Powiat rezultat zadania, jakim było zapewnienie jego mieszkańcom dostępności do porad prawnych pięć dni w tygodniu przez co najmniej cztery godziny dziennie. W ramach funkcjonującego systemu średniorocznie udzielane było 0,8 porady dziennie w punkcie prowadzonym przez organizacje pozarządowe i 0,3 porady dziennie w punkcie prowadzonym przez samorządy prawnicze. Przy udzielaniu porad w ponad 96% w czasie do 60 minut, oznacza to, że na 4 godziny dziennie świadczenia pomocy w punkcie, efektywnie było wykorzystanych odpowiednio: do 48 minut i do 18 minut. Realizacja zadań z zakresu edukacji prawnej pozwoliła na osiągnięcie w okresie objętym kontrolą rezultatów obejmujących wytworzenie i rozdystrybuowanie materiałów edukacyjnych zarówno w formie drukowanej, jak i elektronicznej.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

- Wnioski
1. Publikowanie listy jednostek nieodpłatnego poradnictwa, zgodnie z art. 8a ust. 4 pkt 2 unpp.
 2. Udostępnianie informacji o możliwości przekazywania przez osoby uprawnione opinii o udzielonej nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczonym nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz informacji o możliwości skorzystania z polubownych metod rozwiązywania sporów, w szczególności mediacji oraz korzyściach z tego wynikających, w miejscach przeznaczonych dla osób oczekujących na udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, zgodnie z § 5 ust. 4 pkt 6 i 7 rozporządzenia w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej.
 3. Rzetelne dokumentowanie weryfikacji oceny sprawozdań z realizacji zadania i jego rezultatów.
 4. Przeprowadzanie kontroli, prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania oraz prowadzenia dokumentacji (finansowej) związanej z realizowanym zadaniem, o której mowa w art. 17 ust. 3 i 4 udpp.
 5. Rzetelne podawanie liczby i tematyki zrealizowanych zadań dotyczących edukacji prawnej w kwartalnych zbiorczych informacjach o udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania NIK
o sposobie wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia grudnia 2023 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Administracji Publicznej

Kontroler
Tadeusz Wrona
Doradca techniczny

Dyrektor
Bogdan Skwarka

.....
podpis

.....
podpis